

NOWY DZIENNIK

W Y D A N I E

10
GROSZY

W I E C Z O R N E

WOJNA DOMOWA

Łobalenie ustroju republikańskiego - celem sprzysiężenia prawicowego, wykrytego we Francji

Paryż, 24. 11. (A) Dziś w nocy ministerstwo spraw wewnętrznych ogłosiło następujący komunikat:

Odkryto prawdziwy spiszek przeciwko instytucjom republikańskim. Dochodzenia, prowadzone przez służbę bezpieczeństwa publicznego i prefekturę policji, zakończyły się na razie

**ZAJĘCIEM OBFITEGO MATERIAŁU
WOJSKOWEGO, PRZEWAŻNIE PO-
CHODZĄCEGO Z ZAGRANICY:**

karabiny maszynowe, karabiny, ręczne karabiny maszynowe, rewolwery, granaty, środki wybuchowe, wielka ilość amunicji i t. d.

Rewizja dokonana w siedzibie kasy hipotecznej morskiej i rzecznej, której administratorem jest Deloncle, inżynier rady doków morskich w Penhoet, stwierdziła, iż władze bezpieczeństwa wykryły

**POTAJEMNĄ ORGANIZACJĘ PARA-
MILITARNĄ CAŁKOWICIE WZORO-
WANĄ NA WOJSKU.**

Posiadała ona swój sztab, swoje biura i służbę sanitarną. Podział efektywów jej na dywizje, brygady, bataliony itd. wskazuje niewątpliwie, iż

**CELEM ORGANIZACJI TEJ BYŁA
WOJNA DOMOWA.**

Znalezione dokumenty stwierdzają, iż należący do spisku postawili sobie za cel zastąpienie republikańskich form rządu przez

**USTRÓJ DYKTATORSKI, KTÓRY
MIAŁ POPRZEDZIĆ PRZYWRÓCE-
NIE MONARCHII.**

Plan spiskowców był opracowany z całą dokładnością. Podczas rewizji znaleziono narzędzia, służące do wystawiania fałszywych dokumentów tożsamości, instrukcje, dotyczące przewozu broni, informacje, dotyczące sił wojskowych w kilku departamentach w pobliżu Paryża z wymienieniem nazwisk oficerów, liczne informacje o wielu oficerach i kilku pułkach, blankiety, skradzione w biurach wojskowych, dokładny plan kanałów pod Paryżem z wskazaniem drogi, prowadzącej do Izby deputowanych, plany domów, gdzie znajdują się dzienniki lewicowe i gdzie mieszkają deputowani socjalistyczni,

**LISTĘ MINISTRÓW, KTÓRZY MIELI
BYĆ ARESZTOWANI NA DANY SY-
GNAŁ,**

plan opanowania składów i środków komunikacji i t. d.

Wszystkie te przygotowania zawiodły dzięki

czujności rządu, cieszącego się zaufaniem kraju. Instytucjom republikańskim nic nie grozi ze strony spiskowców. Dochodzenie, które dało już tak poważne rezultaty, jest kontynuowane bez przerwy. Występne działania zostaną surowo ukarane. Nie trzeba będzie w tym celu uciekać się do praw wyjątkowych, ustawy republikańskie w zupełności wystarczają do zapewnienia bezpieczeństwa. Rząd jest gotów do stłumienia wszelkiej zbrodniczej akcji, skierowanej przeciwko republice.

Paryż, 24. 11. (A) Komunikat ministerstwa spraw wewnętrznych, który ukazał się dzisiaj rano w całej prasie paryskiej, został wręczony dziennikarzom bez żadnych komentarzy przez dyrektora gabinetu ministra spraw wewn. Dormoy. Służba bezpieczeństwa publicznego nie ujawniła żadnych nazwisk poza inż. Deloncl'em, wymienionym w komunikacie. Na liczne zapytania dziennikarzy, po odczytaniu komunikatu dyrektor gabinetu min. Dormoy oświadczył, iż władze na razie ograniczyły się do ogólnego politycznego ujęcia sprawy. Władze bezpieczeństwa publicznego i policja zachowują wielką dyskrecję. W kołach dziennikarskich oczekują dalszych rewelacji w ciągu dnia dzisiejszego.

Nagle zaproszenie do Londynu premiera i ministra spr. zagr. Francji w związku z wysuniętymi przez Hitlera postulatami

Londyn 24. 11. (L) W związku z sytuacją wytworzoną wskutek rozmowy lorda Halifaxa z kanclerzem Hitlerem, premier Chamberlain postanowił zaprosić natychmiast do Londynu premiera francuskiego Chautemps i ministra spraw zagranicznych Delbosa dla odbycia pilnej konsultacji z rządem brytyjskim.

Londyn 24. 11. (L) Dzienniki tutejsze potwierdzają wiadomość, że prem. Chau-

temps i min. Delbos przybywają w końcu b. tyg. do Londynu. Przyjazdu ich należy się spodziewać w piątek. W Londynie zostaną oni do niedzieli wieczór. Zaproszenie nastąpiło zarówno przez min. Edena, który w imieniu prem. Chamberlaina wystosował zaproszenie w czasie wczorajszej rozmowy z amb. Corbin, jak i przez ambasadora brytyjskiego w Paryżu sir E. Phippsa, który wczoraj wieczorem odbył rozmowę z prem. Chautemps.

Rozmowy londyńskie dotyczyć będą przede wszystkim wysuniętego przez kanclerza Hitlera żądania równouprawnienia kolonialnego Niemiec oraz niemieszania się mocarstw zachodnich do spraw Austrii.

Poza tym jednak konsultacja londyńska między W. Brytanią i Francją da również sposobność do wymiany poglądów na temat wojny domowej w Hiszpanii i konfliktu na Dalekim Wschodzie.

Dlaczego aż dowódca wojskowy musi zajmować się endeckimi bojówkami?

Na marginesie godnego wystąpienia gen. Knolla

Warszawa, 24. 11. (A) W związku z oświadczeniem generała Knolla pisze dzisiejszy „Dziennik Ludowy”: Dzień 11 listopada 1937 roku czarnymi zgłoskami zapisany został w historii endecji. Bojkot rewii wojskowej i zakłócanie powagi święta narodowego łobuzerskimi awanturami, dały wyraźne świadectwo, czym jest ta partia, pragnąca uchodzić za najbardziej polską i najbardziej patriotyczną. Wystąpienie bojówek endeckich w dniu 11 listopada spotkało się wreszcie z należyłą odprawą. Oświadcze-

nie poznańskiego dowódcy O.K. generała Knolla, nie tylko że potępia postępowanie endeków, ale także zapowiada ich należyte ukaranie. Zapowiedź jest słuszna.

Komunikat generała Knolla jednak najbardziej słuszny i godny w tonie, nasuwać musi smutne refleksje. Dlaczego to bowiem aż dowódca wojskowy musi się zajmować sprawami endeckich bojówek? Czy nie ma w państwie władzy, któraby miała za zadanie i mogła karcieć endeków, lub karanie ich przekazywać

sądom? Dlaczego nie kładzie ona kresu endeckim awanturom. Na te wszystkie pytania generała Knolla nie mamy odpowiedzi, a najbardziej wolelibyśmy, by armia mogła cały swój czas poświęcić pracy nad umocnieniem siły zbrojnej państwa, aby czynienie porządku z endekami brały na siebie władze, których to jest obowiązkiem. Zbyt wiele zaszczytu robi endekom fatygowanie wojska do zajmowania się ich awanturami.

Wyroki śmierci w Erec -- bez prawa łaski

Jerozolima 24. 11. PAT. Prawo łaski, z jakiego korzystał dotychczas wysoki komisarz Palestyny, w myśl wydanych dzisiaj zarządzeń, nie będzie stosowane do wyroków śmierci, wydawanych przez wprowadzone w Palestynie wojskowe sądy doraźne.

London, 24. 11. PAT. Minister kolonii Ormsby-Gore oświadczył w Izbie gmin, że od początku miesiąca listopada do dnia dzisiejszego aresztowano w Palestynie 520 osób za przekroczenie nadzwyczajnych zarządzeń i w związku z zaburzeniami. Spośród aresztowanych 360 osób osadzono w obozie koncentracyjnym, resztę zaś w więzieniach.

Oczyszczenie atmosfery -- bez pozytywnych rezultatów

London 24. 11. (L) Oświadczenie, jakie w Izbie gmin uczyni prawdopodobnie jeszcze w ciągu dnia dzisiejszego premier Neville Chamberlain na temat wizyty lorda Halifaxa w Berlinie, jak dowiaduje się Reuter, będzie prawdopodobnie dość krótkie. Zdaniem rządu brytyjskiego, wizyta ta była celowa, a przeprowadzone rozmowy były pozytywne. Wprawdzie nie dały pozytywnych rezultatów, ale przyczyniły się do oczyszczenia atmosfery.

Aresztowanie motorowego który wjechał w tłum przechodniów

Warszawa, 24. 11. (A) Dziś rano został aresztowany motorowy Musiałek, oskarżony o spowodowanie strasznej i niezwyklej katarstrofy tramwajowej, jaka wydarzyła się wczoraj późnym wieczorem w jednym z najruchliwszych punktów dzielnicy żydowskiej na ul. Smoczej. Z nieustalonych powodów motorowy nie zahamował na czas rozpędzonego tramwaju, który wyskoczył z szyn i wjechał na jezdnię, zatrzymując się dopiero na chodniku. Z pasażerów nikt nie poniósł szwanku, ale za to

Stolarz Jakub Kandel został przez tramwaj przygnieciony do słupa telegraficznego i w bardzo ciężkim stanie odwieziony do szpitala. Jak się dowiadujemy stan jego jest beznadziejny. Poza nim ciężkie rany poniosła Cywia Kopad, handlarka oraz 11-letnia córka. Poza tym kilkunastu przechodniów odniosło lżejsze rany i musiano do nich zawiązać pomoc lekarską.

Dziś od rana specjalna komisja techniczna prowadzi dochodzenia dla ustalenia przyczyn katastrofy.

tramwaj zraniał około 20 przypadko-

Jeszcze jedno wydalenie dziennikarza z Niemiec

Bern 24. 11. (K) Według otrzymanych tu wiadomości, władze niemieckie postanowiły nie przedłużać pozwolenia na pobyt w Berlinie korespondentowi „Baseler Nachrichten” Boechensteinowi. Boechenstein musi zaniechać wszelkiej działalności dziennikarskiej 25 listopada, po czym będzie mu udzielony kilkudniowy termin dla zlikwidowania swych spraw. Opuści on Berlin w końcu przyszłego tygodnia.

Deficyt budżetowy USA

Waszyngton, 24. 11. (R) Według statystyki, prowadzonej przez władze skarbowe, deficyt budżetowy w dniu 30 listopada wynosić będzie 700 miln. 945 tys. dolarów i przekroczy o 5 mil. deficyt przewidywany przez prezydenta Roosevelta. Władze skarbowe spodziewają się jednak, że ogólny deficyt roczny nie będzie dużo wyższy, gdyż przed końcem roku oczekiwane są znaczne wpływy z podatków.

53 robotników zasądzonych za strajk okupacyjny

Tarnów, 24. 11. Dnia 29 bm. odbyła się w tut. sądzie grodzkim rozprawa karna przeciwko 53 pracownikom młyna „Tarnowskiego Przemysłu Mącznego” należącym do firmy Bornstein i Ska oskarżonym o to, że w czasie od 17 do 20 sierpnia br. okupowali lokal młyna, zmuszali właściciela młyna do zawarcia umowy zbiorowej. Na rozprawę nie stawił się jeden z oskarżonych a mianowicie śp. Belda, który na 2 tygodnie przed rozprawą popełnił samobójstwo.

Oskarżeni do winy się nie przyznali, i podali, że ruch w młynie wstrzymano na zlecenie właścicieli, którzy chcieli zarządzić lokaut. Sąd po przesłuchaniu świadków zasądził wszystkich oskarżonych na karę aresztu po 3 tygodnie z zawieszeniem na 3 lata a to za wyst. z art. 251 k. k. przy czym dwóm oskarżonym t. j. Janowi Królowi i Janowi Dudelasowi kara nie została zawieszona. Bronili adw. Dr. Agatstein i Mgr. Lenkiewicz.

S. O. S.

Nowy Jork, 24. 11. (R) Stacja radiowa marynarki przyjęła sygnał S. O. S. nadany przez parowiec brytyjski „Molington Court”. Parowiec ten zderzył się z wrakiem jakiegoś statku w pobliżu wysp Bahama i wzywał pomocy. Z pomocą pospieszył brytyjski statek „Chargres” i amerykański statek ochrony wybrzeży.

Przed upadkiem Nankinu

Tokio 24. 11. (R) Prasa japońska zapowiada, iż ministerstwo spraw zagr. sprzeciwi się projektowi stworzenia strefy neutralnej w Nankinie, gdyby stanowiło to przeszkodę dla japońskich działań wojennych. Gdyby jednak chodziło tylko o stworzenie schronienia dla ludności cywilnej, jak to uczyniono w Nantao, rząd japoński ustosunkowałby się do projektu przychylnie.

100 ofiar zbombardowania Kantonu

Kanton, 24. 11. (R) Eskadry powietrzne japońskie zbombardowały wczoraj Kanton. 100 osób zostało zabitych, a kilkaset odniosło rany.

Na widnokręgu**Matejki nr. 3. I. p. pierwsze drzwi na prawo****FRONTY I PRZEDPOLA****Rewelacje o planie płk. Kowalewskiego**

Jaki był plan pułk. Jana Kowalewskiego? — na to pytanie stara się odpowiedzieć warszawski korespondent „Słowa” wileńskiego, który w dalszym ciągu wywodzi: Pytanie to staje się aktualne, gdyż rozpoczęto mówić o powrocie Ozonu do planu pierwszego szefa sztabu. Uchylmy więc rąbka tajemnicy. Wstępujemy na chwilę na ulicę Matejki, nr. 3, I piętro, pierwsze drzwi na prawo. Na lewo drzwi rozsuwane, gabinet szefa sztabu. Z boku pod ścianą stoi wielka tablica.

Oko zatrzymuje się na liniach, które na czarnej płaszczyźnie tworzą jakieś geometryczne figury. Podchodzimy i wówczas zapoznajemy się z planem pułk. Kowalewskiego. Przede wszystkim uderzają dwie wielkie linie, biegnące równoległe, biała i czerwona, po obu stronach tablicy, zamykające między sobą znaczną przestrzeń. Pierwsza linia, to Stronictwo Narodowe, druga to „front komunistyczny”.

Obie linie mają „przedpola”. Na pierwszym, w pobliżu czerwonego frontu rozbiły swe szalasy PPS, Wici, TUR, nieco dalej ludowcy. Na drugim, w pobliżu białej linii widoczne są grupy ONR, Związek Młodych Narodowców i inne odpryski z Stronictwa Narodowego. Między tymi przedpolami pozostaje jeszcze duża przestrzeń, w której mieści się dawny obóz Marszałka, mieniący się gamą różnych kolorów z punktem centralnym obozem niepodległościowym, z marszałkiem Smigłym Rydzem na czele. To Ozon.

Z tablicy widać, że terenem ekspansji Ozonu

mają być „przedpola”. Przy tym możliwości na przedpolu od strony lewej wydają się większe, niż po stronie prawej. Tam bowiem sfera wpływów Ozonu podchodzi do frontu Stronictwa Narodowego i zatrzymuje się jako przed frontem nieprzyjacielskim. Natomiast z lewej strony Ozon ma sięgać jeszcze głębiej, nawet przepoławia niedużą część PPS, Wici i ludowców. Mimowoli przychodzi na myśl wywiad o Polskiej Partii Socjalistycznej, pobyt pułk. Kowalewskiego w Krakowie po rozruchach chłopskich, mowa generała Galicy o zmianie ordynacji wyborczej.

Koncepcja pułk. Kowalewskiego przypominała w konturach dawny BB, różniła się tym, że miała zasymilować elementy, znajdujące się poza barykadami, ustalonymi w okresie życia Piłsudskiego. Chciała położyć nacisk na stronę programową, którą w Bloku zastąpiła osoba Piłsudskiego. I stąd tak silne zaakcentowanie antysemityzmu na pierwszej konferencji prasowej z pułk. Kowalewskim, który zdaje się nie bez podstaw (?) widział w tym hasle zasadę programową do przyjęcia tak dla strony prawej, jak i dla dużej części strony lewej (?)

Kiedy padło hasło linii centrowej dla Ozonu, rozeszły się oczywiście pogłoski o powrocie do planu pułk. Kowalewskiego. Czy odpowiada to prawdzie? Tak możnaby przypuszczać według reguł logiki, ale nie będziemy zgadywać, wiadomo bowiem, że sztab organizacji, w której pracują wojskowi, muszą mieć zawsze kilka planów.

Ozon zerwie z ZMP.?**Pogłoski o ustąpieniu p. Rutkowskiego**

„Dziennik Ludowy” notuje w artykule wstępnym pogłoskę, o mającym nastąpić ustąpieniu Jerzego Rutkowskiego, kierownika Związku Młodej Polski. Następcą p. Rutkowskiego miałby zostać ktoś zbliżony do „Legionu Młodych”. „Dziennik Ludowy” wyraża jednak opinię, że kierownictwo Związku Młodej Polski jest organizacją dość jednolicie z sobą związaną, i że ustąpienie p. Rutkowskiego oznaczałoby zarazem likwidację Młodej Polski w jego obecnej postaci.

Możliwym jest, że czynniki kierownicze Ozonu zdecydowały się na takie rozwiązanie sprawy, tym bardziej, że sprawa Z. M. P. jest zawsze jeszcze barierą na drodze do ścisłej współ-

pracy Ozonu z kołami legionowymi i peowiaczkami, jak również utrudnia konsolidację młodzieży prorządowej, której ogromna większość nie chce słyszeć o współpracy ze Związkiem Młodej Polski.

Dodać należy wreszcie, że nadzieje, pokładane przez Ozon w Związku Młodej Polski zawiodły. Z. M. P. proklamował swoje wpływy terenowe, które okazały się bardzo nikłe, a nadto kompromitującymi wystąpieniami przyczynił Ozonowi dużo kłopotów. W tych warunkach jest bardzo prawdopodobne, że Ozon pójdzie po linii coraz bardziej wyraźnej izolacji od Związku Młodej Polski.

Flaszki -- nowa broń bojówkarzy endeckich

Kraków 24. 11. Uniwersytet Jagielloński był znów w dniu dzisiejszym terenem napaści na studentów żydowskich, zorganizowanych przez bojówkę endecką.

Jak wiadomo, ukazało się rozporządzenie Rektora U. J. że do gmachów uniwersyteckich mają prawo wstępu jedynie osoby posiadające indeksy wzgl. zaświadczenia wydane przez kwesturę. Termin wydawania tych zaświadczeń mija w dniu dzisiejszym.

Gdy dziś rano grupa studentów żydowskich zjawiała się w gmachu Collegii Novi, aby odebrać w kwesturze zaświadczenia, napotkała w klatce schodowej na grupę bojówkarzy endeckich, usiłujących nie dopuścić studentów żydowskich do kwestury. Bojówkarze napadli na żydów, bili ich i zrzucali ze schodów.

Mimo tych szykan studentów żydowskich weszli do kwestury i odebrali zaświadczenia. Gdy następnie żydzi opuszczali budynek, decy-

napadli ich powtórnie. Studenci żydowscy przeciwstawili się jednak stanowczo napaści.

Bojówkarze widząc zdecydowaną postawę młodzieży żydowskiej, zaczęli rzucać flaszkami.

Aresztowania wśród członków „Falangi” w Wilnie

Wilno. 24. 11. Zastosowane w celu wygodniejszego przez władze bezpieczeństwa represje wobec członków ONR nie ograniczyły się do aresztowań przewodniczących gminnych. W wyniku przeprowadzonej w ich mieszkaniach rewizji przywódców „Falangi” braci Wiśniewskich przesłano z aresztu śledczego na Łukiszki, gdzie osadzono do dyspozycji władz sądowych.

Jak słychać, pozostają oni pod zarzutem przechowywania broni i amunicji. Bezpokośrednio po rewizji w lokalu ONR przy ul. Bakszta zatrzymano ponadto jeszcze kilku „falangistów”. Po przesłuchaniu zostali oni na trzeci dzień zwolnieni na wolną stopę.

Co jest przyczyną rozruchów studenckich w Wiedniu

Wiedeń 24. 11. Wczoraj powtórzyły się znowu demonstracje uliczne studentów uniwersytetu jako protest przeciw ogłoszonej przez ministerstwo oświaty noweli, według której absolwenci 6-letniego kursu medycyny muszą praktykować jeszcze cały rok w szpitalu, zanim otrzymają tytuł doktora.

Demonstracje były bardzo burzliwe. Grupy studentów przedostały się do śródmieścia gdzie na placu Szczepana doszło do starcia z policją, która rozprószyła grupy studentów aresztując 45 osób. W związku z agitacją strajkową na politechnice i akademii handlowej, gdzie studenci okupowali aulę i zostali następnie usunięci przez policję, zamknięto wczoraj również akademię handlową, zawieszając tam wszystkie wykłady. Jedynie na politechnice odbywają się wykłady, jednak przy prawie próżnych ławkach, gdyż posterunki strajkowe agitują za bojkotem wykładów.

Skazanie dwóch szpiegów niemieckich w ZSRR

Moskwa. 24. 11. (R) Trybunał wojenny w Leningradzie skazał na karę 25 lat więzienia dwóch Niemców Pawła Silberhorna i Erwina Kleina, oskarżonych o szpiegostwo, którzy przybyli do Sowietów jako turyści szwajcarscy za fałszywymi paszportami. — Rozprawa toczyła się przy drzwiach zamkniętych. Według urzędowego oświadczenia, obaj oskarżeni przyznali się do wszystkich zarzutów, stawianych zarówno przy śledztwie pierwiastkowym, jak i na rozprawie.

kami. Niektórzy wydobyli z zanadru gumowe pałki policyjne.

W czasie starcia omal nie został kontuzjowany prof. dr Dziurzyński, obok którego upadła flaszka, rzucona przez jednego z bojówkarzy endeckich.

Studenci żydowscy opuścili gmach Collegii Novi wznosząc okrzyk „Precz z chamstwem na uniwersytecie!”

Dziś po raz pierwszy wyznaczono w klinice ginekologicznej U. J. imienne miejsca tym słuchaczom, którzy podpisali memoriał o wprowadzenie ghetta ławkowego, tj. endekom

Dwa lata więzienia za ułatwianie nierządu

Muszyna. 24. 11. (Iwo) Nowosądecki sąd okręgowy rozpatrywał tu na sesji wyjazdowej sprawę obywatelki muszyńskiej Marii Moszczakowej, oskarżonej o to, że w okresie od r. 1934 z chęci zysku ułatwiała cudzy nierząd, nakładając zamieszkałe u niej prostytutki do oddawania się mężczyznom za opłatą i używała im w tym celu swego mieszkania, a z nierządu czerpała zyski, odbierając prostytutkom część otrzymywanego przez nie wynagrodzenia. Po przeprowadzeniu rozprawy przy drzwiach zamkniętych ogłosił sąd wyrok, ska-

zujący Moszczakową za czyny objęte aktem oskarżenia na 2 lata więzienia.

W uzasadnieniu wyroku podkreślił sąd, że zawodowy sposób dokonywania przestępstwa i rozszerzenie nierządu wśród obcych i niezaproszonych dziewcząt z ujemnym wpływem na własne nawet córki oskarżonej przyjął jako okoliczności szczególnie obciążające.

Po ogłoszeniu wyroku zarządził sąd aresztowanie oskarżonej na sali rozpraw. Rozprawa toczyła się przed sędzią Dr Barbackim, oskarżał prok. Paczowski.

AMBICJE, ANIMOZJE I -- KAWA ROZSTRZYGNĘŁY O LOSIE BRAZYLII

Dyktator o demokratycznej przeszłości

(n) Całkiem niespodzianie dowiedziano się z początkiem bieżącego miesiąca o faszystowski zamach stanu, tym razem w Brazylii. Nowy dyktator zaś, Getulio Vargas, najwyraźniej szczylił się tym, że tak głęboką i radykalną zmianę ustrojową przeprowadził bez wojny domowej, bez przelewu krwi.

Właściwie jednak Vargas nigdy zbyt nie przelewał krwi się nie obawiał. Ma już pod tym względem i doświadczenie i wcale „chlubną przeszłość“. Vargas bowiem, jeśli chodzi o zamach stanu, nie jest wcale debiutantem, tylko dzięki rewolucjom i wojnom domowym wspiął się na najwyższy szczebel hierarchii brazylijskiej.

Z „Paris Soir“ dowiadujemy się ciekawych szczegółów o samym dyktatorze, jak i o kulisach ostatniego zamachu stanu:

Było to w marcu 1930 podczas kampanii wyborczej, która miała dać krajowi nowego prezydenta. Największe szanse miało stronnictwo liberalne, którego czołowy kandydat, Getulio Vargas, ani przez chwilę nie wątpił w swoje zwycięstwo. Występował on wówczas jako przekonany demokrat, domagał się prawa wyborczego dla kobiet, żądał całego szeregu reform społecznych na rzecz robotników i małorolnych.

Za dolary amerykańskie

Tymczasem niespodzianie wybory przyniosły przytłaczające zwycięstwo jego kontrkandydatowi konserwatywnemu. Sfery liberalne wiedziały, gdzie szukać przyczyny tego, wiedziały, że decydującą rolę w wyborach nie odgrywały głosy wyborców, ale — dolary, jakimi Ameryka rzekomo hojnie szafowała. I wówczas Vargas postanowił skorzystać z najbliższej okazji, aby się zemścić za tę porażkę.

W związku z wzmagającym się coraz bardziej kryzysem i z katastrofalnym spadkiem cen na kawę — główny produkt brazylijski — wybucha w owym czasie groźne rewolucyjne wrzenie. Vargas staje na czele rewolty i dąży głównie do tego, aby nowo obranego prezydenta konserwatywnego nie dopuścić do objęcia władzy, co miało nastąpić dnia 15 listopada 1930

Znowu -- rozczarowanie

Wojna domowa trwa przez 3 tygodnie, a kiedy Vargasowi udało się zebrać większe oddziały zbuntowanego wojska, zdołał zmusić rząd do ustąpienia, będąc pewny, że on zostanie powołany do objęcia władzy. Tymczasem na czele rządu stanął nie on, lecz generał Costa. Vargas nie posiadał się z oburzenia. Oświadczył, że nie zna tego nowego rządu i że urzędzi marsz na Rio de Janeiro, na czele stu tysięcznej armii. Groźba poskutkowała. Costa ustąpił, a Vargas, jako triumfator, przybywa do Rio i zabiera się do rządzenia.

Jeszcze wtedy pierwsze jego zarządzenia są ultra demokratyczne. Z całą stanowczością zaprzecza temu, jakoby chciał być dyktatorem. Przystępuje do rozwiązywania różnych problemów socjalnych i ekonomicznych, wprowadza 48-mio godzinny tydzień pracy, ustanawia obowiązkowy arbitraż i walczy z niewolnictwem.

Pomoc przychodzi -- z Berlina

Ale główne zagadnienie pozostało jeszcze wciąż nie rozwiązane. Całe życie w Brazylii stoi pod znakiem kawy. A tymczasem ceny spadają bezustannie. Vargas wydaje drakońskie wprost ustawy. Zakazuje zakładania nowych plantacji, a kiedy i to nie pomaga, każe bezwzględnie i brutalnie zniszczyć większość zapasów. 25 milionów worków kawy, czyli półtora miliarda kilogramów tego artykułu spalono wzdłuż rzecznego do morza, — a mimo to kryzys trwa.

W tej trudnej sytuacji zjawia się nagle po-

Getulio Vargas, prezydent-dyktator Brazylii

moc. Przychodzi ona — z Niemiec hitlerowskich. Berlin ma olbrzymie zapotrzebowanie na bawełnę, lecz w Stanach Zjednoczonych nie może jej dostać, ponieważ nie ma dewiz. Ze względu na to jednak, że akcja zbrojeniowa musi postępować naprzód, a bawełnę trzeba za wszelką cenę zdobyć, Berlin zwraca się do Brazylii z propozycją, aby zamiast kawy zaczęto uprawiać bawełnę, którą on zakupi, płacąc za nią produktami ze stali.

Roosevelt niepokoi się

Vargas tę propozycję przyjął. Ziemia brazylijska pokrywać się zaczyna coraz gęściej plantacjami bawełny. Sukces przechodzi wszelkie oczekiwania. Po Stanach Zjednoczonych Brazylija staje się największym producentem bawełny na świecie. Bawełna brazylijska staje się dla Ameryki groźnym konkurentem. W konsekwencji następuje nowy krach „bawełniany“ na Wall Street w Nowym Jorku.

Ingeruje teraz sam prezydent Roosevelt. Chce sprawę tę załatwić ugodowo, a gdy w związku z kongresem pan-amerykańskim Roosevelt wybiera się do Buenos Aires, wstępuje również do Rio i odbywa dłuższą konferencję z Vargasem.

„Wypożyczę wam kontrtorpedowce“

— Nadprodukcja bawełny — argumentuje Roosevelt — stanie się przyczyną nowej tragedii, zarówno dla was jak i dla nas. Jest to zjawisko nie mniej groźne, aniżeli nadprodukcja kawy.

— Ale my też musimy się zbroić — odpowiada Vargas — musimy wzmocnić swą marynarkę, a Niemcy dostarczą nam stali.

Roosevelt uśmiecha się.

— Dla budowy okrętów wojennych musicie uprawiać bawełnę? Możecie sobie tego zaoszczędzić. Ja wam wypożyczę na czas właściwie nieograniczony 6 amerykańskich kontrtorpedowców.

Vargas nie może odrzucić takiej propozycji. Jednakże inne kraje południowo - amerykańskie protestują w Waszyngtonie. Sprawa ulega odroczeniu. Handel wymienny między Niemcami a Brazylią trwa dalej.

200.000 niemieckich ambasadorów

Tymczasem kryzys ekonomiczny wywołuje głębokie zmiany natury politycznej, faworyzując powstawanie krańcowo radykalnych obozów. Vargas zapomina coraz bardziej o swych sympatiach demokratycznych, anuluje sam swe wolnościowe zarządzenia i staje się wyrozumiały dla ruchu faszystowskiego, znanego pod nazwą „integralizmu“. Zielone koszule mnożą się z każdym dniem, a ich szef, Plinio Salgado, rozporządza dużą armią, której liczba członków zbliża się do miliona. Jeśli zaś chodzi o źródło tego nowego ruchu, wystarczy nadmienić, że Niemcy posiadają w Brazylii 200.000 wiernych „ambasadorów“. Ci koloniści niemieckiego pochodzenia odgrywali decydującą rolę w narodzinach integralizmu.

Władza -- za każdą cenę!

Jednakże rozrost i wpływy zielonych koszul, które z początku Vargas sam popierał, drażnią teraz prezydenta. Vargas boi się ich potęgi, w ich „Führerze“ Salgado widzi swego konkurenta, który czyha na to, aby przy sposobności zająć jego miejsce. I dlatego właśnie nastąpił ostatni zamach stanu w Brazylii.

Przyczyny tego kroku były całkiem proste. Okres prezydentury Vargasa upływa w r. 1938. W myśl konstytucji, którą sam Vargas stworzył, ustępujący prezydent nie może być ponownie wybrany. Przez jakiś czas zdawało się, że Vargas chciałby przekazać ten urząd swemu przyjacielowi, obecnemu ambasadorowi w Waszyngtonie, Oswaldowi Avanha. Tymczasem jednak ten projekt wywołał silną opozycję, z czego skorzystał Vargas, by dalej pozostać jedynym władcą kraju. Nagły spadek cen kawy przyspieszył jedynie bieg wypadków. Giędy brazylijskie zamknęły podwoje, życie ekonomiczne zostało nagle sparaliżowane, Vargas czuł się zagrożony. I aby nie być narażony na atak przystąpił sam do ataku. W nocy z 10 na 11 listopada nastąpił drugi zamach stanu Vargas. Nowa konstytucja pozwala jemu zachować władzę przez dalszy okres 6-ciu lat.

Osobiste momenty oraz — kawa znów rozstrzygnęły o losie Brazylii.

Claude Gevel

OSTATNI LIST

Jerzy L'Homme wpadł do mego biura z bezceremonialnością, na którą pozwalała mu nasza niemal że trzydziestoletnia przyjaźń. Nie przywitał się ze mną i czerwony z przejęcia, upadł na najbliższej stojącej fotel. Zdawał się być jednocześnie zdziwiony i zły.

— Czy wiesz, co napisała mi w ostatnim liście? — krzyknął.

— Kto? — spytałem.

— Moja żona!

Spojrzałem na niego przerażony. Pani L'Homme umarła przed piętnastu laty.

— Tak, mój drogi — ciągnął — nie myśl, że oszalałem. Słusznie mówię w „ostatnim“ liście. Pamiętaj też przecież..

Czy pamiętałem! Dzieje pożycia małżeńskiego Jerzego należały do tych, które się niełatwo zapomina.

Ujrzałem go znowu przed sobą jako dwudziestoletniego, uwodzicielsko przystojnego młodzieńca. —

Usłyszałem jego zwierzenia. W czasie bostona, którego tańczył po mistrzowsku, poznał córkę właściciela „Tout-Paris“ olbrzymiego magazynu konfekcji damskiej. Oczarowana, z miejsca zakochana — oświadczyła mu się pierwsza. On nie uczyniłby tego sam, nie chcąc zasłużyć na miano łowcy posagów. Ale gdy posag sam mu się ofiarował, nie był tak głupi, by odmawiać.

Pobrali się.

Córka „Tout Paris“ była blondyneczką, łagodną i czułą: Jerzy był adwokatem bez praktyki, majątku i stosunków. Wstąpił więc jako dyrektor do magazynu teścia.

W jakiś czas potem zwierzył mi się, że urocza Janina była zlekka ulomna.. lewe ramię nieznacznie przewyższało prawe.

Janina uwielbiała męża. Jedyną jej troską była chęć podobania mu się, była zbyt pokorna, uległa, gotowa do przeprosin, bardzo uległa, jak gdyby wiecznie błagała o przebaczenie za braki w budo-

PEŁNA TABELA LOTERII

z dnia 23 listopada

I i II ciągnięcie GŁÓWNE WYGRANE

Zł. 100.000 na nr: 42327.
Zł. 10.000 na nr: 133929
Zł. 5.000 na nr-y: 40993 106574
Zł. 2.000 na nr-y: 35843 103605
Zł. 1.000 na nr-y: 57006 75372 100992
125003 156572 178958
Zł. 500 na nr-y: 68594 97896 110361
146103 161166 192975
Zł. 400 na nr-y: 14778 46661 50296 58806
61449 82421 137398 151417 164504
Zł. 250 na nr-y: 22694 38885 47456 62130
63947 66254 73072 91709 94959 102778
105168 115009 137155 143510 165203
Zł. 200 na nr-y: 23271 40426 60999 65413
81232 82043 93290 97492 111906 113719
119596 121557 124541 124790 126660
127296 133291 135113 142588 148491 154579
158418 165496 172955 179279 186017

Wygrane po 150 zł

1495 2032 462 95 759 948 4250 417 5519 682
6123 571 715 7099 121 215 42 324 612 8145 434 511
9612 744 90 895
10723 835 79 11747 12772 822 13120 371 14003
961 77 746 15036 149 16877 908 18008 194 432 55
889 955 19431 97
20124 97 919 87 21758 23179 316 945 25578 689
828 25083 957 27606 872 29319 47
30270 31222 34031 196 253 386 762 35203 832
36740 37446 732 55
39232 614
40111 41155 512 541 42143 246 43300
411 44226 998 45287 371 435 46540 639
47527 646 76 48231 49842 88 902
50045 382 888 51172 389 52525 87 999
53037 73 54616 34 929 35074 219 355 734
964 56350 57080 205 12 41 58014 604 730
59559
60473 61 581 617 57 767 63317 966 64061
927 627 877 65605 66301 617 98 67738 72
942 68306 69549
70085 728 872 71152 843 72152 293 644
863 73937 74178 75419 639 804
76162 865 77827 78317 79404 823
80378 830 82773 83233 401 860 85500 946
86138 88370 89742
90278 762 855 93 91502 678 720 928 92615
917 61 93222 643 841 802 30 94227 350 477
9112 982 95088 846 96453 97228 67 487 698
96023 814 98092 758
100475 77 521 63 793 101452 898 102433 858
103000 104593 105189 527 108002 107435 108403
811 805 1 71 109436 757
111223 113098 483
114053 801 115087 767 116044 62 651 841
117214 369 506 26 807 944 119671 875
120140 84 326 829 122109 824 983 123063
107 697 124139 923 125390 800 126044 607
724 127098 442 128657 129191 331 72 321
53
130005 563 131742 133541 819 134615
760 135169 383 137056 107 473 139260 417
140941 142291 439 38 143175 436 923
144412 146362 147363 148155 408 28 149106
151599
152201 153141 502 27 154603 900 155100
32 156036 118 747 876 157270 628 158826
160771 878 162378 429 164303 453 165398
166815 996 167215 169272
172408 842 173020 289 428 49 560 89
174233 304 175999 177321 681 809 29 960
178430 179011 213 494 997
180042 228 625 181299 182113 270 183343
184256 364 84 573 622 185354 590 999
186039 973 187982 188019 113 202 510
189109 503
190762 192435 753 193230 194374 406 675
758

Wygrane po 50 zł

306 570 927 1056 419 557 874 2687 787 92 3737 42
4244 790 906 5256 6958 7087 8507 17 9118 50 424

10020 39 11202 375 558 12130 508 768 971 13315
489 540 944 14630 95 15089 111 386 795 964 95
16407 73 901 99 17230 325 810 989 18131 32 97
629 19509 692
20109 79 419 676 21045 83 701 22173 665 23147
220 415 812 24002 475 574 87 25353 425 59 894 966
86 27155 619 28741 62 29599 755
30580 31107 707 60 32327 447 766 33645 820
930 34562 35338 508 659 36153 505 37528
38150 39020 265 428 97 520 832
40287 487 527 41729 41 95 42256 81 512
35 649 821 26 945 43363 420 844 992
44163 234 382 448 90 574 669 45160 211
907 46023 79 486 623 825 47001 8 191
48025 318 654 747 938 49047
50228 463 620 781 51385 466 52034 245
600 53554 54978 55407 57 631 92 817
56014 153 277 637 57502 651 58141 248
328 59106
60108 47 383 552 910 61237 929 44 62181
246 327 411 865 63403 635 93 64063 68
486 747 801 65399 797 66168 53 47 631
716 846 67142 803 917 68141 493 693 69121
64 807
71057 95 627 72006 73191 287 422 644
74270 946 75064 453 828 85
76051 374 844 78932 71 78531 756
80054 404 971 81670 82028 910 83089 248
634 738 875 84420 25 92 671 778 85253 428 30
773 86187 87013 209 62 373 620 707 56 856
88102 5 312 659 827 30 89304 436 936
90246 631 751 978 91001 28 420 828 92740
93609 707 94030 79 95121 263 55 984 96008
915 97025 302 411 98654 99525 909
100228 933 101068 223 720 42 102099 421
14242 520 105027 828 748 106023 112 98 617
107182 830 83 109540
110325 487 712 823 834 67 111876 112291
113084 160 340 519
115361 116304 631 720 117118 567 665 733
49 118514 600 119024 400 818
120014 629 121234 237 543 882 968 122196
810 914 57 123995 124148 373 857 126079
127340 870 904 128237 456 583 804 129011
86 461 741
130274 131707 53 846 132210 458 551 133091
163 581 134480 135703 136306 787 911
137595 138144 48 716 31 139111 72 420 543
140292 372 142307 70 82 467 143076 128
453 910 37 67 144104 615 145083 632 146122
38 676 956 148148 300 149267 441 748
150495 930 81 151235
152546 153138 545 601 997 154031 530
84 155371 156096 158057 153 271 84 516
41 703 159214 425 687
160780 937 161120 532 74 968 163547
647 859 900 164081 277 823 165077 917
166475 167480 580 678 993 168084 302 892
169180
171102 71 340 172340 43 173393 597
174337 175447 781 176068 76 364 623 37
878 177103 588 740 178829 179988
180052 273 181081 522 35 182402 8
941 183317 468 954 184199 379 715 185369
744 186170 305 890 187300 32 79 493 188375
189020 546
190313 890 191588 645 830 192970 602
949 67 193302 519 941 194560 661

Wygrane po 50 zł

835 902 1764 2086 522 762 946 3570 753
967 6467 897 941 7598 756 992 8029 518
9093 706
10169 839 11097 532 639 12711 13596
14284 548 16895 17019 102 228 19060 654
939
20235 326 602 21512 22750 23914 28
24215 313 696 732 25422 554 26216 373
27636 748 88 28963 29608
31103 34 58 63 32222 34067 777 36634
37769 36828 39215 871
41051 594 97 661 43643 770 44123 30
443 45635 920 46319 48542 952 49684
50262 735 939 95 51022 156 208 620 779
52217 727 832 53874 86 54072 59038 56356
428 57682 58047 79 671 59486
60443 61091 950 62302 692 63630 850
66409 67277 68047 414 855 69529 635 907
70056 662 880 71224 635 72023 73504
927 74173 78242 683 79026
80043 452 580 84704 60 88916 89848
90890 91204 413 92739 93248 540 94032
46 856 95788 96300 97716 98051 353 531
99780 904
100275 101273 414 991 102586 103034
305 88 439 104493 962 105033 69 759
107805 108163 224 648 109174 91
111019 112159 113086 480 389 114964
116384 701 117671 118372 461 119280 603
56
120472 747 93 121690 122783 123399
124037 732 980 125258 556 128277 39 621
129044
131342 132553 133751 851 946 135147
234 776 136217 815 900 137367 139006 280
389 956
141468 143235 60 812 144929 146604
147122 148376 96 493 149991
150973 15283 153883 154636 155068 74
998 156501 827 911 158778 159917
161318 803 163427 164509 643 166832
959 167778 882 984 168883 984 169192
170150 236 171534 91 172087 173156
175364 686 178954 179934
181047 214 66 182780 183287 184612 788
185420 186747 808 9 70 187546 188403 643
723 897 189180 861
190097 215 192275 753 194207 818

III ciągnięcie GŁÓWNE WYGRANE

Stala dzienna wygrana zł 20.000 pada na
Nr 85070.
Zł 10.000 na N-ry: 56300 168804.
Zł 5.000 na N-ry: 166361 170993.
Zł 2.000 na N-ry: 73425 145673 166506
168525.
Zł 1.000 na N-ry: 48762 92838 97083
100585 188015.
Zł 500 na N-ry: 86190 109826 126991.
Zł 400 na N-ry: 28900 32251 33609 41820
47531 63688 82539 143802 189439 190664
Zł 250 na N-ry: 562 17081 38337 48800
51281 52850 98192 106605 108225 128110
177048.

13041 75496 512 76767
82876 83722 25 98 862 84108 85111 356
87055 690 89392 851
91135 885 92657 709 94700 95477 575
97216 99621
100935 96 101494 104268 397 699 108716
109134 281
110399 573 111811 23 114892 115086
118108 232 119578 688
120070 121392 122675 836 123687 125081
5007 252 7343 8878
934 127642 716
130306 131051 134735 137582 139952
140120 143958 145867
150010 151528 152254 332 153512 851
154065 774 878 155553 156404 667 157282
158802 159609
160043 161546 162855 163612 164435
814 166955 168245 385 169997
170106 173992 93 174422 175667 845
182434 183083 867 185114 186503 33
187636
191062 941 194615

Wygrane po 50 zł

835 902 1764 2086 522 762 946 3570 753
967 6467 897 941 7598 756 992 8029 518
9093 706
10169 839 11097 532 639 12711 13596
14284 548 16895 17019 102 228 19060 654
939
20235 326 602 21512 22750 23914 28
24215 313 696 732 25422 554 26216 373
27636 748 88 28963 29608
31103 34 58 63 32222 34067 777 36634
37769 36828 39215 871
41051 594 97 661 43643 770 44123 30
443 45635 920 46319 48542 952 49684
50262 735 939 95 51022 156 208 620 779
52217 727 832 53874 86 54072 59038 56356
428 57682 58047 79 671 59486
60443 61091 950 62302 692 63630 850
66409 67277 68047 414 855 69529 635 907
70056 662 880 71224 635 72023 73504
927 74173 78242 683 79026
80043 452 580 84704 60 88916 89848
90890 91204 413 92739 93248 540 94032
46 856 95788 96300 97716 98051 353 531
99780 904
100275 101273 414 991 102586 103034
305 88 439 104493 962 105033 69 759
107805 108163 224 648 109174 91
111019 112159 113086 480 389 114964
116384 701 117671 118372 461 119280 603
56
120472 747 93 121690 122783 123399
124037 732 980 125258 556 128277 39 621
129044
131342 132553 133751 851 946 135147
234 776 136217 815 900 137367 139006 280
389 956
141468 143235 60 812 144929 146604
147122 148376 96 493 149991
150973 15283 153883 154636 155068 74
998 156501 827 911 158778 159917
161318 803 163427 164509 643 166832
959 167778 882 984 168883 984 169192
170150 236 171534 91 172087 173156
175364 686 178954 179934
181047 214 66 182780 183287 184612 788
185420 186747 808 9 70 187546 188403 643
723 897 189180 861
190097 215 192275 753 194207 818

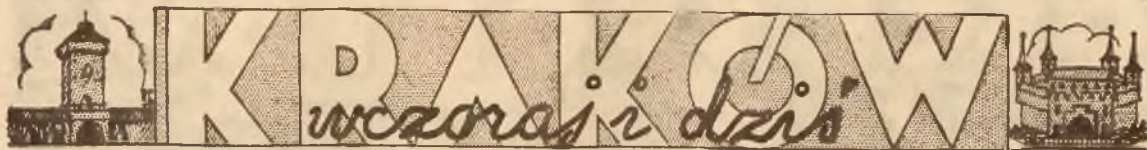
Zł 200 na N-ry: 14069 14886 15698 28152
27032 32859 33089 44259 51051 61615 72206
100809 100993 106682 114685 126059 127941
129718 142098 151631 153899 160463 164487
167658 176292 176221 181199 181952 191956

Wygrane po 150 zł

665 1359 2554 974 3101 4268 6870 8828
11663 723 995 12958 13498 14187 16043
73 384 828 17813 19000
20083 21876 24052 25155 26009 166 29217
30542 34100 453 58 69 599 772 33329
36155 963 39950
40008 25 57 459 42126 505 43716 44583
45447 655 46093 549 7119 48497 803 49612
51362 461 53033 154 204 488 731 84051
447 523 55312 812 58050 547
60004 61112 63473 64380 841 67107 804
957 68064 908 69802
70309 988 71049 72354 73197 76870 78176
79711 30
81764 82702 83038 181 85019 844 86888
88229 89419
90480 785 94964 95163 222 467 847
96273 741 99772
101445 845 102326 104115 63 437 801
105285 108961
114344 119355
120670 121890 122951 124105 126761
128349 521 129190 300
131062 634 724 133335 134319 855 135838
136508 804 78 139647
140604 32 142378 704 801 144621 145190
245 895 146507 946 148628 714
153699 866 154521 654 155741 156832
157337
166476 869 163419 564 632 164459 168638
169985
171862 173371 176806 177066 718 179176
180710 184370 185062 339 187681 188840
189283
190488 192632 194204 28 312 98 545

Wygrane po 50 zł

2474 3118 807 4161 631 6000 265 408 600
739 839 7066 9410 871
1062 666 1266 13203 14723 15337 331
16140 17042 48 107 251 18552
20069 638 77 21302 478 22001 23340
24075 737 26149 27400 28392
31289 720 32008 252 76 35446 36624
37083 39950
40678 41561 87 621 43238 44332 45504
12 32 660 47068 350 402 538 48189 9232
718
50812 369 51198 671 733 54152 59622
56482 57571 58530 839
60732 61173 62147 63302 68839 55 69211
907
70870 80 997 71249 444 73370 635 982
74075 97 361 76327 77692 885 78204 79202
80277 392 648 896 914 81915 82549 83125
823 85179 716 805 86153 817 87412 645
88194 255 759 89997 520
90660 92264 301 784 882 93191 761 94300
461 523 651 902 7 95349 478 96302 477
97084 185 304 784 98685
102326 518 44 756 821 103399 451 944
60 104354 483 105633 106802 107619 109003
331 979
11146 111158 94 238 439 112119 878
114418 29 115179 397 63 638 116398
117651
120807 121390 852 124256 372 867 125113
242 547 126129 285 527 43 65

Młodzieży szkolnej nie wolno uczęszczać na zgromadzenia endeckie

W części nakładu porannego naszego pisma podaliśmy wiadomość o rozwiązaniu zgromadzenia członków Stronnictwa Narodowego przez policję. Zgromadzenie to odbywało się w Podgórzu i zostało przez policję rozwiązane, a uczestników wylegitymowano. Jak się okazuje, nastąpiło to na skutek

stwierdzenia faktu, że na zgromadzeniu członkowskim obecne były osoby, które do Stronnictwa nie należały. W czasie legitymowania obecnych policja stwierdziła, że na sali znajduje się małoletni uczeń gimnazjalny oraz dwaj uczniowie doksztalcającej szkoły rzemieślniczej.

7 lat ukrywał się przed pościgiem a w końcu nie stanął na rozprawę

W dniu dzisiejszym miała się odbyć rozprawa przed sądem przysięgłych w Krakowie przeciwko Józefowi Marszałikowi, który był oskarżony o to, że w nocy z 15 na 16 września 1930 r. w Wieliczce podpalił domy Dory Rakowerowej i Stanisława Grochala, położone w bezpośredniej bliskości innych zabudowań drewnianych, sprowadzając w ten sposób powszechne niebezpieczeństwo.

W powyższym czasie około 12 w nocy wybuchł równocześnie pożar położonych obok siebie budynków Rakowerowej i Grochala, który strawił dachy obu zabudowań. Jedynie szybkiej działalności straży pożarnej w Wieliczce i dzięki przypadkowi, gdyż wkrótce po wybuchu pożaru spadł ulewny deszcz należy przypisać, że pożar nie przybrał groźniejszych rozmiarów, gdyż w sąsiedztwie znajduje się szereg zabudowań drewnianych i domów pokrytych papą.

Podejrzanie o dokonanie zbrodniczego podpalenia padło na Józefa Marszałika, który

zatrudniony był w warsztacie stolarskim Stanisława Grochala w Wieliczce z tego powodu, że w czasie wybuchu pożaru znajdował się poza domem, choć zwykle spał na strychu wspólnego domu i z tego powodu, że bezpośrednio po wybuchu pożaru zbiegł w niewiadomym kierunku. Wobec ucieczki Marszałika rozesłano za nim listy gończe i poszukiwano go kilka lat, a obecnie aresztowany został w Warszawie.

Przesłuchany przez sędziego śledczego przyznał się do zbrodniczego podpalenia, podając, że odchodząc od swojego pracodawcy Grochala podpalił sąsiednie budynki, należące do rodziny żydowskiej do której nie miał żadnej pretensji i ich nazwiska nawet nie znał i od pożaru domu tego powstał pożar domu jego pracodawcy.

Rozprawa dzisiejsza nie doszła do skutku, gdyż Marszałik nie stawiał się w sądzie. W tym stanie rzeczy proces został odroczony.

Proces o krociowe nadużycia rozpoczął się dziś w Chrzanowie

Dziś rano rozpoczął się w sądzie chrzanowskim wielki proces o nadużycia w tamtejszym Towarzystwie Zaliczkowym. Jak wiadomo, akt oskarżenia zarzuca oskarżonym przywłaszczenie sumy około 750.000 złotych.

Na ławie oskarżonych zasiedli b. dyr. Fe-

liks Dziuba i tow. Oskarżonych, którzy przebywali w więzieniu św. Michała, odstawiono na miejsce rozprawy pod eskortą. Trybunałowi przewodniczy wiceprezes dr. Nowosielski z Krakowa. Rozprawa potrwa przypuszczalnie około 2 tygodni.

Dzień tragicznych wypadków w województwie krakowskim

Dzień wczorajszy przeszedł w województwie krakowskim pod znakiem tragicznych wypadków. Jak już dziś rano podaliśmy, zastrzeliła się w Krakowie nauczycielka na Al. Słowackiego, w Mydlnikach pociąg zabił robotnika, a w Szynwałdzie zastrzelono wśród zagadkowych okoliczności jednego z tamtejszych mieszkańców.

Jak się okazuje, wypadki powyższe nie wyczerpują jeszcze kroniki wczorajszej, gdyż na terenie województwa krakowskiego zano towano jeszcze i dalsze tragiczne wydarze-

nia, które pociągnęły za sobą trzy ofiary.

Na drodze pomiędzy Trzebiną a Chrzanowem jadący motocyklem z Krakowa p. Ludwik Banasik z żoną najechał na furmankę chłopską, którą usiłował wyminąć. Skutkiem zderzenia 28-letnia żona Banasika, Maria, wypadła z motocyklu i uderzając głową o kamień poniosła śmierć na miejscu.

W Rabce skutkiem zaccadzenia zmarła 69-letnia Rozalia Filipek oraz jej 18-letnia pielęgniarka, Barbara Świątek.

Aktualne portrety

LAUREAT NAGRODY POKOJOWEJ NOBLA

Najnowsze zdjęcie przebywającego obecnie w Ameryce lorda Roberta Cecila, który otrzymał nagrodę pokojową Nobla.

NASTĘPCA LITWINOWA?

B. ambasador sowiecki w Paryżu Potemkin wymieniany jest jako następcą komisarza Litwinowa, którego stanowisko podobno ma być mocno zachwiane.

NOWY SZEF RZĄDU CHIŃSKIEGO

Dr. K. H. Kung, szwagier Czang Kai Szeka, objął po nim stanowisko szefa rządu chińskiego. Czang Kai Szek zatrzymał tylko godność głównodowodzącego armii.

U LEKARZA

Lekarz: — To choroba dziedziczna!

Pacjent: — W takim razie proszę przesłać rachunek, panie doktorze, mojemu ojcu!

SZTUKA: „Spotkali się w Paryżu“ (Claudette Colbert, Melvyn Douglas i in.).

UCIECHA: „Król i chórzystka“ (Fernando Gravet).

WANDA: „Gdy kwitną bzy“ (Jeanetta MacDonald, Nelson Eddy).

Teatr i Kina

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO

Środa: „Sprawy rodzinne“ Gertrudy Jannings i St. Wysocką.

TEATR ŻYDOWSKI (BOCHENSKA 7)

Środa: „Żywe sieroty“ Littauera.

REPERTUAR KINOTEATRÓW

ADRIA: „Ślubowanie“ (Tkijas kaf), (Turkow, Katsch, Dina Halpern).

APOLLO: „Eskapada“ (Marlena Dietrich).

ATLANTIC: „Kapitan Taylor“ (Gary Cooper) i „Teodora szaleje“ (Irena Dunne).

BAGATELA: „X 27“ (Marlena Dietrich) oraz rewia „Miłość to dobra rzecz“.

DOM ŻOŁNIERZA: „W zamieci żelaza i ognia“

STELLA: „Dyplomatyczna żona“ (Grossówna)

WIADOMOŚCI SPORTOWE

Kto winien opiekować się sportem społecznym?

OKRĘGOWE URZĘDY WF TWIERDZĄ, ŻE NIE NALEŻY TO DO ICH KOMPETENCJI I RADZĄ POWOŁAĆ DO ŻYCIA SPECJALNE OKRĘGOWE RADY SPORTOWE.

Kierownik okręgowego Urzędu WF i PW plk. Wójcicki przesłał do wszystkich okręgowych związków sportowych w Krakowie następujące pismo:

„Niektóre związki i organizacje sportowe są przekonane, że okręgowy Urząd WF i PW ma oprócz innych swoich obowiązków za zadanie wykonywanie bezpośrednich prac kierowniczych, o ile chodzi o tzw. sport społeczny. Podobne zdania wygłaszają niektórzy działacze sportowi. Pochodzi to stąd, że wiele osób ze społeczeństwa dotychczas nie zna bliżej celów i zadań Okręgowego Urzędu WF, który na podstawie wytycznych swoich władz przełożonych zajmuje się wyłącznie sprawami przy sposobieniu wojskowych młodzieży przed i popoborowej oraz sprawami ogólnego wychowania fizycznego młodzieży żeńskiej i męskiej w pierwszym rzędzie w jednostkach PW.

W stosunku do sportu społecznego Okręgowy Urząd WF ustosunkowuje się przychylnie w kierunku pomocy pod względem: organizowania kursów, w których uczestniczą członkowie klubów sportowych; udzielenie klubom i organizacjom urządzeń i sprzętu ośrodka WF; pracy instruktorów ośrodków WF nad udoskonaleniem zawodników; udzielanie porad organizacyjnych; opiniowania lub opracowywania programów wyszkoleniowych; opieki lekarskiej nad ćwiczącymi; opiniowania podań do PUWF o subwencje pieniężne, obozy i kursy; utrzymywanie kontaktu z prasą sportową i Polskim Radio; wreszcie utrzymywanie stałego kontaktu ze związkami sportowymi przez delegatów okręgowego Urzędu do związków dla ujednostajnienia i powiązania pracy z zamierzeniami PUWF.

Wszelkie pomoce są udzielane przez Okręgowy Urząd w granicach rozporządzalnych środków w

rozmiarach niezbędnych.

Obserwując życie sportowe bezpośrednio od kilku lat na terenie Krakowa — pisze plk. Wójcicki — dochodzę do przekonania, że w pewnych kierunkach opieka nad sportem społecznym oraz ogólne kierownictwo spraw z tym zagadnieniem związanych winno znaleźć rozwiązanie przez ściślejszą organizację kierownictwa, jeżeli chodzi o zadanie sportu, jako czynnika wychowawczego i społecznego, przy równoczesnym rozwiązaniu i uzgodnieniu potrzeb organizacji sportowych.

Wykonując zarządzenia moich władz przełożonych, dotyczące utrzymywania kontaktu z organizacjami sportowymi i ogólnej opieki, przedstawiam zarządom organizacji sportowych następujące projekty, których celem będzie pogłębienie i uzgodnienie pracy wśród organizacji sportowych okręgowych oraz w terenie:

1) Zorganizowanie i utworzenie krakowskiej Rady Sportowej, której zadania byłyby następujące:

a) opieka szczegółowa nad sportem społecznym i jego potrzebami,

b) uzgadnianie współpracy ze związkami sportowymi pod względem wykorzystania instruktorów do zapraw, urządzeń sportowych, oraz organizacji imprez,

c) troska o instruktorów i trenerów dla poszczególnych organizacji

d) opracowanie planowych projektów rozbudowy urządzeń sportowych,

e) przedstawianie postulatów, dotyczących potrzeb organizacji sportowych kompetentnym władzom,

f) organizacja opieki lekarskiej wewnątrz związków sportowych,

g) troska o nasilenie Krakowa imprezami ogólnopolskimi i międzynarodowymi.

h) organizacja dorocznych „krakowskich igrzysk sportowych“ o zasięgu ogólnopolskim, wzgl. okręgowym, w ramach „Dni Krakowa“,

i) organizacja propagandy sportu wśród szerokiej warstw społeczeństwa,

j) troska o gromadzenie funduszy i odpowiedzialność ich rozdział,

k) szerzenie kultury sportowej na boiskach i stadionach.

Co do samej organizacji Rady Sportowej projekty moje idą w dwu alternatywach:

1) Zorganizowanie Rady Sportowej z przedstawicieli świata sportowego oraz sympatyków w zakresie działania wyłącznie na Kraków, z oparciem o miejski komitet WF i PW, co zarazem ożywiłoby działalność sportową tego komitetu.

2) Zorganizowanie Rady Sportowej z przedstawicieli (prezesów) świata sportowego na szczeblu okręgowym o zakresie działania na woj. krakowskie z oparciem o Wojewódzki Komitet WF i PW w tym ostatnim wypadku Rada Sportowa posiadałaby swoje obwody jako ośrodki skupiające, a mianowicie w Krakowie, w Zakopanem (Nowy Targ) w Krynicy, Tarnowie i Nowym Sączu. Rady Sportowe obwodowe miałyby oparcie o komitety miejskie, wzgl. Powiatowe WF i PW z odpowiednim zakresem działania.

Całość prac Rady Sportowej według alternatywy 1) lub 2) byłaby uzgadniana i omawiana z Okręgowym Urzędem WF na wspólnych konferencjach. Kwestią do omówienia jest regulamin Rady Sportowej, przy czym przewiduje ścisły kontakt z prasą, radiem i Polskim Związkiem Turystycznym.

Powyższe podaje do wiadomości, celem rozpatrzenia, wypowiedzenia się i opracowania ewent. wniosków.

REWANŻOWE SPOTKANIE CRACOVIA — AKS.

W nadchodzącą niedzielę rozegrane zostanie w Chorzowie rewanżowe spotkanie pomiędzy mistrzem Polski Cracovią i wicemistrzem AKS. Ze względu na klęskę Cracovii na własnym boisku, mecz ten oczekiwany jest z olbrzymim zainteresowaniem. Cracovia niewątpliwie doloży wszelkich starań, aby zrehabilitować się za poniesioną klęskę. Z drugiej strony AKS zechce podkreślić swoją wyższość nad drużyną krakowską. Z Krakowa ma wyjechać na ten mecz specjalna wycieczka złożona ze zwolenników Cracovii, aby zdopingować swoją drużynę.

KONFERENCJA PREZESÓW BEZ UDZIAŁU PRASY

Jak już podaliśmy w dniu 5 grudnia odbędzie się w Warszawie konferencja prezesów Okręgowych Związków Kolarskich. Na tej konferencji poruszane będą liczne ważne sprawy dotyczące rozwoju kolarstwa. M. in. ma być rozpatrzona i zdecydowana kwestia ewent. utworzenia grupy tzw. niezależnych kolarzy. Jak nam komunikują, konferencja będzie miała charakter poufny i odbędzie się bez udziału przedstawicieli prasy.

GDY SĘDZIA JEST ROZTARGNIONY...

W Budapeszcie rozegrany został mecz o mistrzostwo Ligi pomiędzy Nemzeti i Phöbussem. Sędzia, który był nieco roztargniony, odgwizdał mecz 5 minut za wcześnie, gdy Nemzeti prowadziła 4:3. Dopiero w szatni sędzia zorientował się i zwrócił się do drużyn, aby wróciły

Narciarze! 200 stacji obserwuje dla was stan śniegu

Wzorem lat ubiegłych Towarzystwo Krzewienia Narciarstwa przystępuje z dniem 1 grudnia br. do wydawania tygodniowego komunikatu śniegowego.

Komunikat ten będzie oparty na obserwacjach 200 stacji w Karpatach, Tatrach, oraz innych ośrodkach narciarskich z uwzględnieniem Pomorza, Wileńszczyzny, i Gór Świętokrzyskich i stanowić będzie jedyne dla narciarzy źródło wiadomości o śniegu.

Komunikat śniegowy T.K.N., ukazywać się będzie w każdy piątek w godzinach popołudniowych. Abonament za cały sezon zimowy wynosi zł 6, zgłoszenia przyjmuje Towarzystwo Krzewienia Narciarstwa Kraków, ul. Piłsudskiego 13.

Zapłacili 182 tys. zł za piłkarza, który nie zdobył ani jednej bramki

Znana zawodowa drużyna angielska Aston Villa chcąc polepszyć swoją pozycję w tabeli kupiła słynnego napastnika Claytona, płacąc za niego 7.000 funtów (182. tys. złotych). Aston Villa występując z Claytonem na środku

ataku, rozegrała już 5 spotkań, przy czym Claytonowi nie udało się zdobyć ani jednej bramki. Sprawa ta jest przedmiotem złośliwych komentarzy w prasie angielskiej.

na boisko. Okazało się to o tyle niemożliwe, że niektórzy gracze poszli już do domu. Związek węgierski, który rozpatrywał tę dość oryginalną sprawę, unieważnił całe spotkanie i zarządził nową rozgrywkę.

WOJNA I SPORT

Japoński Związek Narciarski postanowił, mimo trwającej wojny z Chinami, wysłać dru-

żynę narciarską na zawody do Europy. Japończycy wyjeżdżają z kraju 10 grudnia i bawić będą w Europie do końca kwietnia 1938 r. W skład drużyny wchodzi m. in.: Masaji Iguro, Kikuchi, Juiyama i Tsuji. Wszyscy ci zawodnicy brali już udział w igrzyskach olimpijskich i międzynarodowych zawodach narciarskich.